

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

MEGHÍVÓ

Klebelsberg és kora tudományos konferencia

a PTE Bölcsészet- és
Társadalomtudományi Kara,
a PTE Egyetemi Levéltár és a
MTA PAB Város- és Helytörténeti
Munkabizottság szervezésében

*(egyben a PTE Egyetemi Levéltár
XIX. levéltári konferenciája)*

Időpont: 2022. október 5–7.
Helyszín: Pécsi Akadémiai Bizottság Székháza
(7624 Pécs, Jurisics Miklós u. 44.)

Szerda (10.05.)

15:00 KÖSZÖNTŐK:

Prof. Dr. Miseta Attila, a PTE rektora

Prof. Dr. Fedeles Tamás, a PTE rektorhelyettese, a Centenárium Programirányító Bizottság elnöke

Prof. Dr. Heidl György, a PTE BTK dékánja

Prof. Dr. Font Márta, a Pécsi Akadémiai Bizottság alelnöke

I. SZEKCIÓ: EURÓPAI ÉS MAGYAR FELSŐOKTATÁS A HOSSZÚ 19. SZÁZADBAN

elnök: Fedeles Tamás DSc (egyetemi tanár, PTE BTK Történettudományi Intézet)

16:00 Dr. habil. Szögi László CSc (c. egyetemi tanár, ny. főigazgató, ELTE Könyvtár és Levéltár):
Magyarországi felsőoktatási intézmények az egyetemek európai hálózatában

16:40 Schwendtner Tibor DSc (egyetemi tanár, EKKE Filozófia Tanszék): Weszely Ödön és a
német egyetemi hagyomány

17.20 vita

Csütörtök (10.06.)

II. SZEKCIÓ: FOLYTONOSSÁG ÉS MEGSZAKÍTOTSÁG: AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ÉS KLEBELSBERG ÚJ RENDSZERE

elnök: Dr. habil. Hornyák Árpád (egyetemi tanár, PTE BTK Történettudományi Intézet)

8:30 Bevezető előadás: Ujváry Gábor CSc (intézetvezető, VERITAS Történetkutató Intézet
és Levéltár; főiskolai tanár, tanszékvezető, Kodolányi János Egyetem): „Kultúra nélkül
nincs Magyarország”. Klebelsberg Kuno útja a kultuszminiszterségig

9:00 Dévényi Anna PhD (Mathias Corvinus Collegium, Debreceni Képviselő): Korszakváltás
és nemzetépítés - Kornis Gyula, a klebelsbergi oktatáspolitikai spiritus rectora

9:20 Dr. habil. Gózszy Zoltán (egyetemi docens, PTE BTK Történettudományi Intézet; igaz-
gató, Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltára): Levéltárak és levéltárügy
Klebelsberg korában

9:40 vita

10:00–10:30 kávészünet

III. SEKCIÓ: EGYETEMVÁROS – EGYETEM ÉS VÁROS

elnök: Ujváry Gábor CSc (intézetvezető, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár; főiskolai tanár, tanszékvezető, Kodolányi János Egyetem)

- 10:30 Bevezető előadás: Dr. habil. Pilkhoffer Mónika PhD (egyetemi docens, PTE BTK Történettudományi Intézet): Változó hátszéllel: A vidéki egyetemek infrastrukturális különbségei
- 11:00 Vajda Tamás (levéltárvezető, SZTE Egyetemi Levéltár): Város és egyetem Szegeden
- 11:20 Lengvári István (igazgató, PTE Egyetemi Levéltár): Város és egyetem Pécsen
- 11:40 Molnár László PhD (igazgató, SE Központi Levéltár): Fejlesztés és stagnálás. A Testnevelési Főiskola és a budapesti orvoskar Klebelsberg minisztersége idején
- 12:00 vita

12:30–14:00 ebédszünet

IV. SEKCIÓ: POLITIKA ÉS EGYETEM

elnök: Dr. habil. Vitári Zsolt PhD (intézetvezető, PTE BTK Történettudományi Intézet)

- 14:00 Bevezető előadás: Dr. habil. Kerepeszki Róbert PhD (egyetemi docens, DE BTK Történelmi Intézet): A „tudomány fellegvárából” közéleti „csatater” – Az egyetem mint a politizálás színtere a Horthy-korban
- 14:30 Vonyó József DSc (c. egyetemi tanár, PTE BTK Történettudományi Intézet): Gömbös Gyula és Klebelsberg Kuno díszdoktori címe – szakmapolitikai kapcsolataik tükrében
- 14:50 Raposa Vivien (PhD hallgató, PTE BTK Történettudományi Intézet): A pécsi egyetemisták politikai megmozdulásai a két világháború között
- 15:10 vita

15:30–16:00 kávészünet

V. SEKCIÓ: A HALLGATÓSÁG ÉS MOBILITÁSA A KORSZAKBAN

elnök: Zsidi Vilmos (levéltárvezető, BCE Egyetemi Levéltár)

- 16:00 Bevezető előadás: Dr. habil. Zeidler Miklós PhD (egyetemi docens, ELTE BTK Történeti Intézet; tudományos főmunkatárs, ELKH BTK Történettudományi Intézet): Az egyetemi numerus clausus végrehajtása – a felvételi eljárások tanulságai
- 16:30 Kissné Bognár Krisztina (levéltárvezető, VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár): Intézmények közötti hallgatói mobilitás a mezőgazdasági felsőoktatásban a két világháború közötti időszakban

16:50 Árvai Tünde (egyetemi tanársegéd, DE BTK Történelmi Intézet): Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesülete

17:10 vita

Péntek (10.07.)

VI. SZEKCIÓ: OKTATÓK, PROFESSZOROK

elnök: Molnár László PhD (igazgató, SE Központi Levéltár)

8:30 Bevezető előadás: Dr. habil. Kiss Zsuzsanna PhD (intézetigazgató, egyetemi docens, ELTE TáTK Szociológia Intézet): A hazai tudáselit kutatások helye a nemzetközi és a magyar elitkutatási hagyományban

8:50 Szeberényi Gábor (főigazgató, PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont): „Tomiban ősz van.” A pécsi (bölcész)professzori kinevezés biográfiai helyiértéke (Holub József és Halasy-Nagy József példáján)

9:10 Zsidi Vilmos (levéltárvezető, BCE Egyetemi Levéltár): Tanári karrierlehetőségek és karrierpályák az új Közgazdaságtudományi karon az 1920-as években

9:30 Balogh Ágnes PhD (egyetemi docens, PTE ÁJK Büntetőjogi Tanszék): Irk Albert, a pécsi egyetem első büntetőjogász professzora

9:50 vita

10:10–10:40 kávészünet

VII. SZEKCIÓ: EMLÉKEZET ÉS KÖZGYŰJTEMÉNYI PREZENTÁCIÓ

elnök: Dr. habil. Pilkhoffer Mónika PhD (egyetemi docens, PTE BTK Történettudományi Intézet)

10:30 Bevezető előadás: Polyák Petra PhD (főlevéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltára): Egyetem Pécssett vagy pécsi egyetem? Történeti és emlékezeti narratívák az egyetemtörténet-írásban

11:00 Kohári Gabriella (segédlevéltáros, PTE Egyetemi Levéltár): Életpálya töredékekben: Vargha Damján hagyatékának rekonstrukciója és forrásértéke két közgyűjteményből

11:20 Pálmai Dóra (könyvtáros, PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont): A „Pécs – Debrecen – Szeged. Klebelsberg Kuno és a magyar felsőoktatás” című kiállítás készítése

11:40–12:00 vita